

Nội dung bài viết

1. [Soạn Ngữ văn lớp 6 Bài: Hồ Chí Minh và Tuyên ngôn Độc lập \(Cánh Diều\)](#)

Soạn Ngữ văn lớp 6 Bài: Hồ Chí Minh và Tuyên ngôn Độc lập (Cánh Diều)

1. Chuẩn bị

- *Văn bản thuật lại một sự kiện* là loại văn bản thông tin, ở đó người viết thuyết minh (trình bày, miêu tả, kể lại) một sự kiện (lịch sử, văn hoá, khoa học,...).

- Khi đọc văn bản thông tin thuật lại một sự kiện theo trật tự thời gian:

+ Thời điểm ra đời của văn bản: Thứ Bảy, 1-9-2018

Nơi xuất hiện của văn bản: Trên trang báo điện tử Baodanang.vn

Thời điểm đó có ý nghĩa: Chuẩn bị cho ngày kỉ niệm 73 năm Ngày Quốc khánh nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam (2-9-1945 – 2-9-2018).

+ Thông tin chính mà văn bản cung cấp cho người đọc về sự kiện ra đời bản ***Tuyên ngôn Độc lập*** Thông tin ấy chủ yếu được nêu ở phần 2 văn bản.

+ Những mốc thời gian được nhắc đến trong văn bản. Tương ứng với mỗi mốc thời gian đó là sự việc:

- 4-5-1945: Hồ Chí Minh rời Pác Bó về Tân Trào.
- 22-8-1945: Bác rời Tân Trào về Hà Nội.
- Tối 25-8: Bác ở tầng 2 nhà 48 Hàng Ngang.
- Sáng 26-8-1945: Hồ Chí Minh chủ trì cuộc họp Thường vụ Trung ương Đảng và chuẩn bị ra ***Tuyên ngôn Độc lập***.
- Ngày 27-8-1945: Bác đề nghị đầu tháng 9, Chính phủ ra mắt toàn dân ***Tuyên ngôn Độc lập***.
- Ngày 28, 29-9: sáng Bác làm việc tại 12 Ngô Quyền, tối bác soạn thảo bản ***Tuyên ngôn Độc lập***.
- 30-8: Bác mời một số đồng chí đến trao đổi, góp ý cho bản thảo ***Tuyên ngôn Độc lập***.
- 31-8: Bác bổ sung một số điểm cho ***Tuyên ngôn Độc lập***.
- 14 giờ ngày 2-9-1945: Bác đọc bản ***Tuyên ngôn Độc lập*** khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

+ Các yếu tố nhan đề, sa pô, đề mục, chữ đậm, số thứ tự, dấu đầu dòng, hình ảnh, âm thanh,... trong văn bản có tác dụng thuật lại các sự kiện theo trật tự thời gian, trình bày một cách khoa học, dễ hiểu, sinh động thu hút người đọc và giúp họ ghi nhớ, nắm bắt những sự kiện chính.

+ Ý nghĩa của việc thuật lại sự kiện Bác Hồ đọc **Tuyên ngôn Độc lập** tại Quảng trường Ba Đình ngày 2-9-1945 giúp người đọc hình dung được cả một quá trình dẫn đến sự kiện đó, nắm bắt được sự chuẩn bị của Bác cũng như Chính phủ, Đảng đưa ra một sự kiện lịch sử quan trọng với toàn dân tộc.

- Đọc trước văn bản **Hồ Chí Minh và “Tuyên ngôn Độc lập”**; tìm hiểu về tác giả Bùi Đình Phong:

+ PGS. TS Bùi Đình Phong sinh năm 1950, quê ở huyện Đức Thọ, tỉnh Hà Tĩnh.

+ Ông từng trải qua quá trình rèn luyện trong quân ngũ, từng tham gia chiến đấu ở chiến trường B (tỉnh Bình Định, Quảng Ngãi).

+ Sau đó theo học đại học chuyên ngành lịch sử và được giữ lại công tác tại Khoa Lịch sử, Đại học Tổng hợp Hà Nội.

+ Tháng 1/1994 ông về công tác tại Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, đảm nhận công việc giảng dạy và nghiên cứu khoa học tại Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ của Đảng.

+ Tuy đã nghỉ hưu nhưng ông vẫn miệt mài, đam mê nghiên cứu khoa học, đi giảng dạy.

2. Đọc hiểu

a. Trong khi đọc

Câu hỏi trang 91 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Chú ý ngày đăng tải bài viết.

Trả lời:

Ngày đăng tải bài viết: **Thứ Bảy, 1-9-2018** – trước một ngày kỉ niệm 73 năm Ngày Quốc khánh nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam (2/9/1945 - 2/9/2018)

Câu hỏi trang 91 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Phần in đậm (sa pô của bài báo) có tác dụng gì?

Trả lời:

Phần in đậm (sa pô của bài báo) có tác dụng:

- Tóm tắt được nội dung chính của bài viết.

- Thu hút người đọc, giúp người đọc nắm bắt được nội dung mà mình đang đọc.

Câu hỏi trang 91 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Quan sát kĩ hai bức ảnh.

Trả lời:

- Ảnh 1 là Bác Hồ đang đọc bản *Tuyên ngôn Độc lập* vào ngày 2-9-1945.
- Ảnh 2 là Quảng trường Ba Đình ngày 2-9-1945 nơi Bác Hồ đọc bản *Tuyên ngôn Độc lập*.

Câu hỏi trang 92 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Phần 1 cung cấp thông tin gì? Tìm hiểu thêm bản *Tuyên ngôn Độc lập* của Hoa Kỳ.

Trả lời:

- Phần 1 cung cấp thông tin khi Bác Hồ rời Pác Bó về Tân Trào đã yêu cầu Trung úy Giôn đề nghị thả dù cho Người cuốn *Tuyên ngôn Độc lập* của Hoa Kỳ.
- Tìm hiểu thêm bản *Tuyên ngôn Độc lập* của Hoa Kỳ:
 - + Đây là bản tuyên bố được thông qua bởi cuộc họp của Quốc hội lục địa lần thứ hai tại Tòa nhà bang Pennsylvania (nay là Hội trường Độc lập) ở Philadelphia, Pennsylvania, vào ngày 4 tháng 7 năm 1776.
 - + Tuyên ngôn tuyên bố rằng Mười ba thuộc địa trong tình trạng chiến tranh với Vương quốc Liên hiệp Anh sẽ coi mình là mười ba quốc gia độc lập có chủ quyền, không còn dưới sự cai trị của Anh.

Câu hỏi trang 92 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Những thông tin cụ thể nào cần chú ý trong phần 2?

Trả lời:

Những thông tin cụ thể cần chú ý trong phần 2:

- Bác chủ trì cuộc họp Thường vụ Trung ương Đảng về đối nội đối ngoại, danh sách thành viên Chính phủ lâm thời, chuẩn bị ra *Tuyên ngôn Độc lập*.
- Bác Hồ soạn thảo, chuẩn bị kĩ lưỡng, yêu cầu sự đóng góp, chỉnh sửa từ một số đồng chí để có một bản *Tuyên ngôn Độc lập* chuẩn xác.

Câu hỏi trang 92 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Chú ý các mốc thời gian diễn ra các sự việc trong văn bản.

Trả lời:

Các mốc thời gian diễn ra các sự việc trong văn bản:

- 4-5-1945: Hồ Chí Minh rời Pác Bó về Tân Trào.
- 22-8-1945: Bác rời Tân Trào về Hà Nội.
- Tối 25-8: Bác ở tầng 2 nhà 48 Hàng Ngang.
- Sáng 26-8-1945: Hồ Chí Minh chủ trì cuộc họp Thường vụ Trung ương Đảng và chuẩn bị ra **Tuyên ngôn Độc lập**.
- Ngày 27-8-1945: Bác đề nghị đầu tháng 9, Chính phủ ra mắt toàn dân **Tuyên ngôn Độc lập**.
- Ngày 28, 29-9: sáng Bác làm việc tại 12 Ngô Quyền, tối bác soạn thảo bản **Tuyên ngôn Độc lập**.
- 30-8: Bác mời một số đồng chí đến trao đổi, góp ý cho bản thảo **Tuyên ngôn Độc lập**.
- 31-8: Bác bổ sung một số điểm cho **Tuyên ngôn Độc lập**.
- 14 giờ ngày 2-9-1945: Bác đọc bản **Tuyên ngôn Độc lập** khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Câu hỏi trang 93 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Thông tin nào được nhắc đến ở phần 3?

Trả lời:

Thông tin được nhắc đến ở phần 3 là sự kiện Bác đọc bản **Tuyên ngôn Độc lập** khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ngày 2-9-1945 tại Quảng trường Ba Đình.

b. Sau khi đọc**Câu 1 trang 93 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:**

Văn bản *Hồ Chí Minh và “Tuyên ngôn Độc lập”* thuật lại sự kiện gì, theo trình tự nào?

Trả lời:

Văn bản *Hồ Chí Minh và “Tuyên ngôn Độc lập”* thuật lại sự kiện ra đời của **Tuyên ngôn Độc lập** – khai sinh Việt Nam Dân chủ Cộng hòa theo trình tự thời gian.

Câu 2 trang 93 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Nêu nội dung chính của từng phần trong văn bản.

Trả lời:

Nội dung chính của từng phần trong văn bản:

- Phần 1: Bác Hồ đã yêu cầu Trung úy Giôn đề nghị đưa cuốn *Tuyên ngôn Độc lập* của Hoa Kỳ cho Bác.
- Phần 2: Bác Hồ soạn thảo, chuẩn bị kỹ lưỡng cho bản *Tuyên ngôn Độc lập*.
- Phần 3: Bác đọc bản *Tuyên ngôn Độc lập* khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ngày 2-9-1945 tại Quảng trường Ba Đình.

Câu 3 trang 75 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Kẻ bảng sau vào vở và ghi lại mỗi thông tin cụ thể trong phần 2 của văn bản (tương ứng với từng mốc thời gian) bằng một câu:

Mốc thời gian	Thông tin cụ thể
22-8-1945	Bác rời Tân Trào về Hà Nội.

Trả lời:

Mốc thời gian	Thông tin cụ thể
4-5-1945	Hồ Chí Minh rời Pác Bó về Tân Trào.
22-8-1945	Bác rời Tân Trào về Hà Nội.
Tối 25-8- 1945	Bác ở tầng 2 nhà 48 Hàng Ngang.
Sáng 26-8-1945	Hồ Chí Minh chủ trì cuộc họp Thường vụ Trung ương Đảng và chuẩn bị ra <i>Tuyên ngôn Độc lập</i> .
Ngày 27-8-1945	Bác đề nghị đầu tháng 9, Chính phủ ra mắt toàn dân <i>Tuyên ngôn Độc lập</i> .
Ngày 28, 29-9-1945	Sáng Bác làm việc tại 12 Ngô Quyền, tối bác soạn thảo bản <i>Tuyên ngôn Độc lập</i> .
30-8-1945	Bác mời một số đồng chí đến trao đổi, góp ý cho bản thảo <i>Tuyên ngôn Độc lập</i> .

31-8-1945	Bác bổ sung một số điểm cho <i>Tuyên ngôn Độc lập</i> .
14 giờ ngày 2-9-1945	Bác đọc bản <i>Tuyên ngôn Độc lập</i> khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa

Câu 4 trang 93 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Các bức ảnh được đưa vào văn bản nhằm mục đích gì?

Trả lời:

Các bức ảnh được đưa vào văn bản nhằm minh họa sự kiện đang được thuật lại trong văn bản và thu hút người đọc.

Câu 5 trang 93 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Em thấy thông tin nào trong văn bản cần chú ý nhất? Vì sao?

Trả lời:

Em thấy trong văn bản cần chú ý nhất tới thông tin Bác đọc bản *Tuyên ngôn Độc lập* khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Vì đây dấu mốc quan trọng nhất, khẳng định nền độc lập, nhân quyền cũng như chủ quyền của toàn dân tộc Việt Nam. Là một đất nước có tên riêng, thể chế riêng, lãnh thổ riêng.

Câu 6 trang 93,94 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Tờ lịch sau đây nhắc đến sự kiện lịch sử nào và cho em biết những thông tin gì về sự kiện ấy? Cách trình bày thông tin về sự kiện lịch sử ở tờ lịch này có gì khác với văn bản *Hồ Chí Minh và “Tuyên ngôn Độc lập”*?

Trả lời:

- Tờ lịch nhắc đến sự kiện lịch sử ngày Quốc khánh nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam Việt Nam 2-9-1945.

- Qua tờ lịch em biết những thông tin về sự kiện ấy:

+ Sau khi Cách mạng tháng Tám thành công, ngày 2-9-1945, Bác Hồ thay mặt Chính phủ lâm thời đọc bản *Tuyên ngôn Độc lập* khai sinh ra đất nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

+ Bản tuyên ngôn khẳng định Việt Nam có quyền hưởng tự do và độc lập.

+ Toàn thể dân tộc quyết tâm giữ vững quyền tự do, độc lập ấy.

- Cách trình bày thông tin về sự kiện lịch sử:

+ Tờ lịch: Trình bày ngắn gọn theo hình thức một đoạn văn, tập trung sự kiện, ý nghĩa của ngày 2-9-1945

+ Văn bản *Hồ Chí Minh và “Tuyên ngôn Độc lập”*: Trình bày theo các dấu mốc sự kiện lịch sử dẫn tới ngày 2-9-1945, đem đến cái nhìn chi tiết cụ thể, theo dốc mốc thời gian dẫn tới sự kiện lịch sử đó. Bên cạnh đó là hình ảnh minh họa thu hút người đọc.